

ONGECORRIGEERD EXTRACT UIT HET VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE INTERPROVINCIALE STATENCOMMISSIE, GEHOUDEN OP 26 NOVEMBER 2002

5. Kompas Jaarprogramma 2003

De heer KUIPERS: Mijnheer de voorzitter. Het blijkt dat voor het landelijk gebied de ontwikkelingen stukken beter lopen dan wel eens is geweest en dat de andere sectoren nu achterlopen: de rollen zijn dus omgekeerd.

Van de Sociaal-Economische Adviesraad voor Noord-Nederland (SEAN) komen opmerkelijk verontrustende geluiden die deels zijn ingegeven door te weinig groei en ontwikkelingspotentie van het Noorden zelf. Bedrijven komen alleen of in gezamenlijkheid niet tot goede arbeidsinnovatieve projecten. De arbeidsmarktprojecten leiden niet tot de gewenste resultaten en verder blijkt dat de marktsector en de provincies te weinig investeren. Er is dus sprake van dubbele problemen. Voor een deel wordt hiervoor verwezen naar voorstellen of besluiten van het Kabinet, zoals het terugnemen van de fiscaliteitsaftrek. Bedrijven en gemeenten die gezamenlijk projecten ontwikkelen moeten tegelijk zorgen voor een behoorlijk eigen kapitaal, anders gezegd cofinanciering, en daar ontbreekt het vaak aan. Anders gezegd: de gemeenten maken hiervoor geen gelden vrij. Er is te weinig gekwalificeerd personeel voor hoogwaardige werkgelegenheid, terwijl er genoeg arbeidsreserve is. Hier is dus ook iets scheef.

Onze indruk is dat bedrijven die wel willen innoveren en daarvoor ook wel de knowhow hebben toch te weinig mogelijkheden zien gebruik te maken van externe knowhow. Wel zijn er voldoende mogelijkheden om advies te krijgen, maar zoals de Friezen zeggen: "It is mei sizzen net te doan." Een denkrichting. HBO-instellingen en universiteiten zoeken vaak hoog gekwalificeerde stageplaatsen of afstudeeropdrachten voor hun studenten. Bedrijven kiezen hier in principe wel voor maar zijn heel vaak inhoudelijk niet gekwalificeerd om een goede, adequate begeleiding te bieden. Een oplossingsrichting. Het is wellicht mogelijk voor stagiaires en studenten met een afstudeeropdracht door het onderwijsveld en de werkgevers en eventueel de Kamer van Koophandel een projectbureau te laten opzetten, dat de gewenste gekwalificeerde begeleiding kan aanbieden aan de bedrijven. Op die manier kunnen hoog gekwalificeerde arbeidsplaatsen worden geschapen in bedrijven die innovatief willen werken.

Van de afgewezen projecten bleken vele niet binnen de criteria te passen, hoewel die criteria en de redenen van afwijzen niet zijn vermeld. Soms betreft het projecten waarbij 50 nieuwe banen in het vooruitzicht zijn gesteld (de projecten 63 en 68).

Op pagina 2 van de aanbiedingsbrief is sprake van het overhevelen van middelen om gestelde doelen te halen. In principe zijn wij het hiermee eens, maar heeft het DB hierbij het oog op bepaalde projecten of gaat het om vooronderstelde projecten, dus denkprojecten die nog niet ingevuld zijn? Wij krijgen hiervan toch wel graag een paar voorbeelden, omdat er volgens ons aan die overheveling toch wel een gevaarlijke kant aan zit; het kan er namelijk op neerkomen dat doelstellingen worden losgelaten.

Met de fractie van GroenLinks heeft het CDA in de Ipsc in het kader van de tender in het verleden gepleit voor een project in het kader van "meer handen aan het bed". Dat project is, omdat het niet aan de criteria voldeed door Brussel, afgewezen.

Maar het werkbezoek van de Ipsc heeft ons geleerd dat Brussel hierover niet hoeft te adviseren, maar dat wij hiervoor bij onze eigen ministeries moeten zijn.

Tijdens een spreekbeurt die ik onlangs hield werd mij door mantelzorgers voorgehouden, dat wanneer hun object van zorg wegvalt, bijvoorbeeld door overlijden, en zij tijd over hebben en hun kennis en kwaliteit in de zorg willen inzetten, dit alleen kan maar op basis van vrijwilligheid kan. Ik heb toen de directeur van de zorginstelling gevraagd of hij niet een opleiding zou kunnen starten om deze mensen een basisdiploma te bezorgen waarmee zij in de verpleeginstellingen aan het werk zouden kunnen.

Die directeur zag dit wel zitten en ik heb hem gezegd dat voor zo'n opleiding misschien wel subsidie te krijgen zou zijn.

Een project "meer handen aan het bed" is wel driemaal door GroenLinks en CDA aan de orde gesteld, het is driemaal onderzocht en het is ook driemaal afgewezen, maar misschien is wel bij het verkeerde ministerie aangeklopt.

Mevrouw VAN ZANDBERGEN: Mijnheer de voorzitter. Het geheel overziend kom ik tot een aantal opmerkingen die geplaatst kunnen worden in de categorie knelpunten. De eerste opmerking is dat verschillende ministeries niet in staat blijken te zijn duidelijkheid te scheppen over hoe de sturing en de zeggenschap over het Economisch Structuurfonds (ESF) precies zijn geregeld. De perikelen die er steeds waren met het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV) lijken nu enigszins opgelost, maar niet helder is wanneer de toegezegde aanvullende middelen komen. Kan het bestuur hierover iets naders meedelen?

De uitvoering van het Kompas in haar derde jaar ingegaan, maar duidelijk is dat de bijdragen van regionale overheden en private partijen achterblijven. Bovendien heeft het Kabinet een aantal fiscale voordelen voor het noordelijke bedrijfsleven afgeschaft. Speelt dat nu een zeer directe rol of is de rol hiervan van bijkomende aard? Is er een actieplan om de regionale en private partijen in beweging te krijgen en hoe denkt het bestuur die partijen te activeren?

Op pagina 11 van het Jaarprogramma 2003 wordt klip en klaar aangegeven wie vanuit Den Haag de stuwende kracht is. In dit kader heeft mijn fractie alle lof voor het Ministerie van Economische Zaken (EZ). Dit ministerie houdt vast aan de slogan "een man een man, een woord een woord". Daarentegen worden wij niet vrolijk van het geworstel in de afgelopen jaren met de Ministeries van LNV en Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). De conclusie moet dan ook zijn dat de Haagse ministeries zeer divers opereren. Het zou toch zo moeten zijn dat een ministerie de coördinatie van Langman deed? Het zou toch zo moeten zijn dat het Noorden zich bij een loket moest voegen, net zoals bij de gemeenten en de provincies het geval is? Service aan de burger wordt dat genoemd, maar die service moet ook gegeven worden aan een lagere of tussenoverheid. De burger, de gemeente en de provincie moeten weten waaraan zij toe zijn en wie de eindverantwoordelijkheid draagt.

In deze optiek mag wat ons betreft EZ de handschoenen oppakken.

In de brief van de SEAN worden enkele van de door mij al eerder genoemde knelpunten genoemd. Het Interdepartementale Commissie Economische Structuurversterking (ICES)-verhaal is onderhand een hoofdstuk apart, ook in de verslagen bij agendapunt 8 wordt daaraan gerefereerd. Maar de realiteit gebiedt ons, mede gelet op de huidige economische situatie in Nederland, na te gaan hoe wij een groot aantal projecten in het Noorden nu moeten aanpakken. Noord-Nederland heeft immers enkele projecten ingediend die van eminent belang zijn voor de ruimtelijke-economische ontwikkeling. Deze projecten kunnen niet uit het Kompasgeld gefinancierd worden. Daarom stelt mijn fractie de volgende vraag: hoe denkt het bestuur de Haak om Leeuwarden, de trajecten Meppel-Hattermerbroek, Groningen-Assen, het Friese Merenproject, het project Veenkoloniën en LOFAR (Low Frequency Array) verder uit te werken? Voor het Rijk moet toch helder zijn dat de comparatieve voordelen van het Noorden ten opzichte van de Randstad nog steeds aanwezig zijn. Misschien is het advies van de Volkhuysvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM)-raad omtrent regionale programmering in plaats van ICES-geld een handvat in de komende onderhandelingen met het nieuwe Kabinet.

Naar aanleiding van de brief van de SEAN wil ik nog drie opmerkingen maken.

1. Wij zien niets in een masterplan voor de revitalisering van bestaande dan wel de aanleg van nieuwe bedrijventerreinen. SNN, de provincies en de gemeenten doen op dit punt al het nodige.
2. Het lijkt ons gepast met de bestemming van het geld voor de ethyleenleiding te wachten tot er een concreet nieuw project is.

3. Emmen moet naar onze mening een aanjaagfunctie gaan vervullen, waardoor de regio zich beter gaat profileren, hetgeen de zakelijke dienstverlening automatisch ten goede komt. Voorzitter. In 1998 hebben de drie noordelijke provincies met het Rijk een akkoord gesloten voor de periode 2000 tot en met 2006. Dit contract zal financieel tot en met 2006 moeten worden nagekomen.

De heer KÖLLER: Mijnheer de voorzitter. Tien kilometer schaatsen kan ik niet in 12 minuten, maar ik ga ook niet schaatsen.

Voor ons ligt het derde programma van het Kompas en bij het lezen daarvan, vooral toen het ging om de veranderingen ten opzichte van het vorige programma, werd ik er echt niet vrolijker op en ik dacht: "Waar moet dit heen." Daarna las ik de brief van de SEAN en ik kreeg de indruk dat de SEAN dezelfde mening heeft als ik over hoe het ervoor staat. Wij hebben natuurlijk in de eerste plaats te maken met de perikelen in Den Haag en met wat daar allemaal gebeurt.

De SEAN concludeert dat de ontwikkelingen niet allemaal even vlot verlopen en dat daarom een aantal beleidsadviserende taskforces in het leven is geroepen. Bij mij komt dan de gedachte op dat er weer veel te veel wordt gepraat en veel te weinig wordt gedaan.

En eigenlijk deelt de SEAN die mening. Het SNN moet zich dat aantrekken. Als straks het AB wat meer grip heeft op het DB zal het DB er niet meer zo gemakkelijk afkomen als in het verleden altijd het geval was.

Hoe kan het vestigingsbeleid het beste vorm worden gegeven? Van bedrijfsterreinen kan op dit punt niet alles worden verwacht, maar het is wel zaak goede en goed geëquipeerde bedrijfsterreinen te hebben en het gebruik van die terreinen goed te definiëren, zodat het geen vergaarbakken worden van van alles en nog wat. Ook op de bedrijventerreinen moet er sprake zijn van een ruimtelijk-economische ontwikkeling en niet alleen van een economische ontwikkeling, waarbij geen rekening wordt gehouden met de ruimte.

Aan de infrastructuur – mevrouw Van Zandbergen sprak al even over de ethyleenleiding – is een heel lange passage gewijd. Ook in de omgeving van Delfzijl staat de wereld niet stil.

Nu Corus binnenkort verdwijnt en er onzekerheid is over een aantal projecten, terwijl Akzo heeft besloten toch een nieuwe chloorfabriek te bouwen, waardoor de onzekerheid over de magnesiumproductie nog langer blijft bestaan, vraag ik mij af of het nodig is het bedrag van f 100 miljoen voor de ethyleenleiding tot het bittere einde, ofwel tot over de looptijd van het Kompas heen, overeind te houden. Mijn fractie heeft altijd gepleit voor een ethyleenfaciliteit om de mogelijkheid te hebben chloor dat over is, ter plekke te verwerken. Want zelfs met een volledige magnesiumproductie is het nauwelijks mogelijk de ethyleenleiding rendabel aan te leggen. Voor de cluster chemie waardoor een duidelijk perspectief wordt geschetst, is de aanwezigheid van ethyleen van grote waarde.

Het arbeidsmarktbeleid blijft achter en de SEAN vraagt zich af of het project om 43.000 extra arbeidsplaatsen te scheppen, nog in fase is. Als de SEAN zich dat afvraagt dan is dat een teken dat dit zo langzamerhand in twijfel wordt getrokken. Is mijn inschatting juist, of waarschuwt de SEAN alleen maar dat het ook de verkeerde kant op kan gaan? Het is al vaker geconstateerd dat met name het thema M.3., Versterking van het arbeidsaanbod in Noord-Nederland, achterblijft. De SEAN schrijft het een uitermate ongewenste ontwikkeling te vinden dat er wat betreft de maatregelen onder het thema M.3. sprake is van onderbesteding. Het is met name nodig dat actief arbeidsmarktbeleid wordt gevoerd en daarvoor is het nodig dat de manier waarop geprobeerd wordt projecten van de grond te krijgen, wordt aangepast. Er is onvoldoende projectgenererend vermogen.

De SEAN noemt vervolgens twee instanties: het Bureau Ontwikkeling Arbeidsmarktprojecten (BOA) en het Adviescollege voor de markt (AMa). Met name de organisaties die in het veld werken, hebben nogal wat kritiek op de manier waarop het BOA de zaken aanpakt. De AMa is ook bekend als de commissie-Baan en het kan aan mij liggen, maar sinds de instelling van die commissie heb ik nog weinig van haar gehoord. Het is daarom nodig deze beide instanties ertoe aan te zetten dat overheveling van een deel van het geld van maatregel M.3.1.b: verbetering werking arbeidsmarkt,

naar de loonkostenpremieregeling (LPR) plaatsvindt, want als het geld eenmaal naar een andere sector is overgeheveld zal het heel moeilijk zijn het terug te krijgen.

De heer VAN DER PLOEG: Mijnheer de voorzitter. Na de woorden van de heer Engels bij het vorige agendapunt dacht ik even: "Ik moet maar weg wezen." Nu is de heer Engels inderdaad vertrokken. Maar ik ben het met de heer Hollenga eens dat het aan onszelf is een bepaald punt bespreekbaar te maken en om te bepalen of het functioneel is in deze vergadering aanwezig te zijn.

Toen ik het programma lezende bij hoofdstuk 6 was aangekomen, kreeg ik het gevoel dat er iets niet klopte. Inmiddels hebben wij een gewijzigd hoofdstuk 6 ontvangen, waarvoor onze dank, want de oorspronkelijke versie was niet door te komen.

De behandeling van het jaarprogramma is een aanloopje naar de Mid Term Review (MTR) en de verkiezingen, en omdat het een aanloopje is, zal ik nu niet de gehele GroenLinks visie laten passeren, maar het laten bij het noemen van enkele belangrijke punten.

Het is goed dat de staten het jaarprogramma mogen vaststellen, het jaarprogramma verdient ook een serieuze behandeling en eigenlijk is de Ipsc-vergadering daarvoor de enige mogelijkheid, zo is onze ervaring.

In de Groninger statencommissie EZ is zowel door de commissie als door de gedeputeerde Boertjens geconstateerd dat het goed zou zijn wanneer de informatieanalyses rond de MTR voor de verkiezingen beschikbaar waren, opdat zij ook meegenomen zouden kunnen worden in het politieke debat rond die verkiezingen. Nu blijkt de planning een andere te zijn, maar toch wil ik het DB vragen het analysemateriaal zo spoedig mogelijk ter beschikking te stellen.

Mijn fractie vindt het bovendien van belang dat de analyses van de sociaal-economische ontwikkeling binnen het Noorden verder worden uitgediept. Het kernzonebeleid lijkt namelijk erg succesvol, gelet op de voor mij zeer verrassende tabel op pagina 22. Het is vooral verrassend dat de landbouw in de kernzones met 4,8% is gestegen en die stijging roept om een verklaring van de interactie tussen de kernregio's en de omliggende gebieden.

Dat daarbij niet alleen de werkgelegenheid een rol speelt maar ook de sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen in die gebieden – ik noem als voorbeeld Oost-Groningen – vindt mijn fractie van uitermate groot belang.

De wijzigingen ten opzichte van het jaarprogramma 2002 staan netjes in de tabel in hoofdstuk 5 aangegeven. Bij de voorstellen worden maatregelen genoemd, maar er blijkt geen inzicht te zijn in de effectiviteit van die maatregelen, ook als daarvoor wel meer geld beschikbaar wordt gesteld. Dat vinden wij een onbevredigende situatie. Bij tussentijdse wijzigingsvoorstellen van het SNN moet voor de specifieke maatregelen op zijn minst een indicatie worden afgegeven van de effectiviteit en dat gebeurt op dit moment niet. Zijn de in hoofdstuk 5 opgesomde wijzigingen afgestemd met het Rijk en zo ja, wat waren daarbij de discussiepunten?

Wij maken ons enige zorgen over het multipliereffect van de cofinanciering door regionale overheden en het bedrijfsleven. Dat effect lijkt wat lager te zijn dan gewenst en in ieder geval lager dan vooraf gepland was. Welke verklaring heeft het bestuur hiervoor en is het alsnog mogelijk de multiplier voor de komende periode te verhogen?

Ten aanzien van de bedrijventerreinen – de maatregelen M.1.1.a. en M.1.1.b. – kan geconstateerd worden dat de realisatie wat achterblijft, in ieder geval is er sprake van achterblijven bij de hoge ambities. Als het om nieuwe bedrijventerreinen gaat, vindt GroenLinks deze ontwikkeling minder erg, want wat ons betreft ligt de komende jaren het accent vooral op de revitalisering.

De provincie Groningen heeft ook uitgebreide inventarisaties gemaakt van bedrijventerreinen buiten de kernzones en het lijkt te ontbreken aan middelen om die bedrijventerreinen, die voor de lokale economieën van belang zijn, te revitaliseren. Een verschuiving tussen M.1.1.a. en M.1.1.b. lijkt ons voor de komende periode relevant.

De problematiek van de arbeidsmarkt is bekend, de frustraties zijn nog maar gedeeltelijk verwerkt en de tussentijdse conclusies over wat we dan nog hebben, maken ons niet gelukkig. Het aantal

projecten en het aantal noordelijke deelnemers aan projecten blijven achter en de project tender liep niet, al met al een opsomming waar we niet vrolijk van worden. Uit de begeleidende brief blijkt bovendien dat de ministeries niet, zoals afgesproken, het materiaal ten aanzien van het landsdelig aandeel kunnen leveren. Onze stelling is dat het Noorden zich veel explicieter moet manifesteren en zich onafhankelijk moet maken van de informatiestroom van het Ministerie van SZW. Het is in ons eigen belang dat te doen. Met de CWI's, de RAB's en het BOA kan dat ook en wij stellen voor dit vooral op een effectieve en praktische manier te doen en dat niet te veel in een bureaucratische structuur te stoppen.

Als het om het arbeidsmarktbeleid gaat, gaat het ook om de accenten die wij als bestuurders willen leggen op de specifieke regio's. Het gaat immers om maatregelen die niet alleen voor de kernzones maar ook voor de niet-kernzones gelden.

Ten aanzien van de ID/WW-banen zijn in 1999 300 banen overgeheveld. Hoe het in 2000 is gegaan, wordt niet gerapporteerd, in 2001 worden geen banen overgeheveld en voor de toekomst verwacht het SNN weinig goeds. Toch is het niet volledig opvullen een van de argumenten van het Rijk om die vermaledijde bezuiniging door te voeren. Kennelijk lopen de zaken niet helemaal parallel. Kan het DB dit toelichten? GroenLinks en ook andere fracties willen die banen graag voor het Noorden behouden en verschillende gemeenten, waaronder Groningen, hebben aangegeven eventueel zelf tekorten te willen bijpassen. Andere gemeenten zijn, vanwege de financiële onzekerheden, wat terughoudender. Wij zien een rol voor het SNN bij de coördinatie van zowel het protest als het aanreiken van oplossingsrichtingen in de discussie met SZW, ook in het nieuwe Kabinet. Uiteraard wordt deze opmerking mede ingegeven door de expliciete afspraak die wij hebben met SZW over het overhevelen van die banen. Die afspraak moet in de discussie hierover iets waard zijn. Een hiermee verband houdende vraag is hoe het DB de problematiek rond de ID/WW-banen met de gemeenten oppakt. Ten aanzien van het spreidingsbeleid van het Rijk constateren we dat de welvaartsgroei van de regio stad Groningen de laatste decennia bepaald is door de komst van KPN. GroenLinks wil nog steeds nieuwe rijksdiensten binnenhalen. Dat moet een prioriteit zijn en daaraan moet continu gewerkt worden. De actielijnen daarvoor – en dan gaat het om iets heel anders dan om de acquisitie door de Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij (NOM) – vinden wij niet terug in het Kompas, niet in het jaarprogramma en niet in de rapportage van het AB.

Toch was het Langman die in zijn rapport expliciet wees op de Noord-Nederlandse mededingingsautoriteit. Nu is het Cor Baan die de nationale DNA-databank noemt en de administratieve diensten voor de nationale ziektekostenverzekering. Heeft het SNN wel een strategie als het gaat om dit soort diensten en heeft het ook eenduidige voorkeurslocaties of -regio's voor dergelijke overheidsdiensten in de aanbidding?

De SEAN maakt zich enigszins zorgen over de projectverwerving. Wij ook. De SEAN hint zelf op de ISP-marktcommissies. Voor GroenLinks zijn die echter een gepasseerd station. Maar ook wij willen het bestuur vragen hoe wordt omgegaan met de projectverwerving en hoe die effectief kan worden verbeterd. Welke stappen onderneemt het AB?

Ik kom op de toedelingscriteria van projecten en onder het motto "beter laat dan nooit" op de prangende kwestie Sportstad Heerenveen. Het project lijkt afhankelijk te zijn van partijen die zich aan elkaar optrekken, terwijl er geen degelijke ondergrond is. Een voetbalstadion subsidiëren met kompasgeld mocht niet, zo bleek uit de discussie in Groningen over de Euroborg. Wordt daar nu anders over gedacht? Een investering in een stadion beschouwen als cofinanciering is wat GroenLinks betreft al over de rand en dat de gemeente Heerenveen en de provincie Fryslân er geld in pompen, kan op zich niet als afdoende argument worden beschouwd. Het SNN subsidieert in principe ook geen lokale of regionale voorzieningen die bestemd zijn voor cultuur, recreatie of sport.

Ook vanuit die invalshoek is er dus geen valide argument om kompasmiddelen ter beschikking te stellen. Het zal dus moeten gaan om verwachte economische effecten en hetgeen nog meer onder maatregel S.4.2. staat. Daar staat dat projecten in de steden Groningen, Assen, Leeuwarden en Emmen prioriteit verdienen. Heerenveen wordt niet genoemd. Kortom, dit vereist enige toelichting. Het

is een project dat zich afspeelt op de grens van wat mogelijk en niet mogelijk is en vandaar is het belangrijk het als leerproject mee te nemen naar toekomstige projecten.

Mijnheer de voorzitter. Ik kom op mijn laatste thema, de ethyleenleiding. De SEAN komt met het lumineuze idee het geld in het chloor-chemisch industrieel complex te pompen, daarbij de met het Rijk en Akzo gemaakte afspraken in het achterhoofd hebbend. Uiteraard wil ook GroenLinks garanties voor een duurzame oplossing zonder chloortrein. Toch gaat de SEAN met dit idee wat kort door de bocht. GroenLinks wil het bedrag van f100 miljoen nog steeds primair inzetten voor investeringen die werkgelegenheid genereren, nieuwe werkgelegenheid voor Delfzijl en omstreken wel te verstaan. Dat was namelijk ook het achterliggende argument van die honderd miljoen. Het bedrag kan ook gestoken worden in de metaalsector, in havengerelateerde voorzieningen of in ICT-bekabeling, zolang het maar in de voorwaardenscheppende sfeer is. Tot nu toe is de discussie daarover wat afgehouden, omdat de ethyleenleiding het prijswinnende ticket is voor het bedrag van f 100 miljoen.

Op zich is het daarom begrijpelijk dat daarmee wat voorzichtig wordt omgesprongen.

Er moeten echter wel – en in die zin kan ik de SEAN wel degelijk volgen – bijtijds stellingen worden betrokken.

De heer KLOOSTERMAN: Mijnheer de voorzitter. Ik wil een paar opmerkingen maken naar aanleiding van de aanbiedingsbrief en het jaarprogramma 2003. In de aanbiedingsbrief staat dat er nieuwe afspraken zijn gemaakt met LNV en dat er een betere werking komt van het Uitvoeringsprogramma Innovatie Landbouw Noord-Nederland (UILNN). Het DB spreekt zelfs van een doorbraak. Ook wordt verwacht dat de middelen die in het verleden zeer moeizaam vrij kwamen, nu vlot beschikbaar komen. De sector staat daar nog zeer argwanend tegenover. Waarom denkt het DB dat die middelen nu wel beschikbaar komen?

Wij achten het een goede zaak dat het uitvoeringsprogramma met twee jaar wordt verlengd. Hoeveel aanvullende middelen heeft het ministerie hiervoor toegezegd?

Het is bedenkelijk dat van de projecten die voor de Tender arbeidsmarkt zijn ingediend, 60% is afgewezen. Er was duidelijk belangstelling en is het dan niet mogelijk die projecten ergens anders te plaatsen? Het gaat immers wel om werkgelegenheid. Ik vraag dit ook nadrukkelijk omdat de SEAN bezorgd is over de onderbesteding in de projecten voor gerichte stimulering van het bedrijfsleven, verbetering van de arbeidsmarkt en het scheppen van nieuwe werkgelegenheid. Ik wil hierbij ook de opmerking van de SEAN over M.3. Versterking van de arbeidsmarkt in Noord-Nederland, betrekken. De SEAN stelt dat het beleid moet worden bijgesteld en dat meer moet worden ingezet op scholing. De SEAN schrijft: "Enerzijds om zoveel mogelijk te voorkomen dat de economische ontwikkeling, ondanks de nog relatief grote arbeidsreserves, wordt belemmerd door onvoldoende arbeidskrachten die aan de gevraagde kwalificaties voldoen." Weliswaar worden in het programma al veel projecten gekoppeld aan scholing, maar zou het niet zo moeten zijn dat het MBO en in nog meerdere mate het HBO in Noord-Nederland nog meer afstemming krijgt op de arbeidsmarkt en dus met het bedrijfsleven? Er moet werkgelegenheid komen voor meer hoog opgeleiden, want zij vinden hier nog steeds geen werk. In het stuk wordt gesproken over een ondervertegenwoordiging van hooggeschoolden in het Noorden en dat heeft ook consequenties. Ik wil de projecten daarop afgestemd zien. De heren Kuipers en Köller hebben hier ook over gesproken. Daarbij is mijn vraag of het SNN zich misschien ook te veel op de economische zones richt. Cijfers wijzen immers uit dat de ontwikkeling van de werkgelegenheid ook vaak buiten die zones plaatsvindt, en soms zelfs gelijke tred houdt met de ontwikkeling in die zones. Ik zou wel eens een inventarisatie willen zien van mogelijkheden buiten de zones. Wat kunnen wij daar nog meer doen?

De heer WEGGEMANS, gedeputeerde: Mijnheer de voorzitter. Het SEAN-advies is niet tot wasdom gekomen, omdat tijdens de bewuste vergadering in Drenthe een oefening werd gehouden met een bommelding. Daarom kon de Ipsc niet worden gemeld of dit concept van de SEAN tot veel heeft geleid. Mijn idee is in ieder geval dat de SEAN ook bij zichzelf te rade moet gaan. De SEAN bestaat

namelijk uit werkgevers en werknemers en de kritiek van de SEAN richt zich vooral op de arbeidsmarkt, een onderwerp waar het SNN niet over gaat.

Bij de start van het Kompas is aangegeven dat meer op de vraag van de markt zou worden gelet. De SEAN stelt nu min of meer voor naar de commissies die er eerst waren terug te gaan. Dat zijn wij niet van plan en dat had ik in de vergadering in Drenthe willen vertellen, maar omdat het mij toen niet is gelukt, zeg ik het op dit moment maar even. Het is wel een heel gemakkelijk advies van de SEAN. Wij horen nu van een van de meest betrokken partijen dat het SNN een aantal zaken fout doet, maar daarmee is die partij wel zelf annex en zij maakt de uitdaging die aan die uitlating verbonden is, op geen enkele wijze waar.

Dat moet eens een keer gezegd worden en dat heb ik dan bij dezen gedaan.

Er is enige frustratie bij het SNN dat op het terrein van de arbeidsmarkt bijzonder weinig mag. Het is vooral een EFS-traject geworden. Wij hebben alle moeite gedaan en wij corresponderen hierover nog steeds met de Tweede Kamer, die op 5 december daarover zal spreken, om duidelijk te maken hoe ontevreden wij zijn over de gang van zaken. Er is een gesprek geweest tussen 3 EZ-gedeputeerden, een staatssecretaris en een minister over een lokaliseren van ESF-geld in Noord-Nederland en wij hebben nu onlangs een brief gekregen waarin staat dat de O&O-fondsen, die via het ESF de scholing organiseren, wellicht een werkconferentie in Noord-Nederland willen houden om dan te bekijken of hier wat meer kan gebeuren. Dat is het enige concrete resultaat van al onze inspanningen en dat heeft alles van doen met waarop de landsregering inzet, iets wat wij ook in Brussel hebben gehoord. De landsregering zet als het om scholing gaat in op de O&O-fondsen en niet op iets anders. Dat is een politiek hard feit en ik denk dan ook dat het SNN er wijs aan doet een aantal maatregelen op het terrein van de arbeidsmarkt niet te honoreren. Wij houden geld over, na zoveel jaar is er decommittering, het geld ligt in Brussel en wij hebben dus niets.

De heer Van der Ploeg vroeg of er nu zomaar, zonder al te veel onderzoek geschoven moet worden en het antwoord is dat wij wel zullen moeten, willen wij ons geld zinnig besteden in een aantal maatregelen. We gaan heel weinig schuiven. De MTR zal aangeven waar geschoven gaat worden, maar dat geldt pas voor 2004 en niet voor 2003.

Gevraagd is of in maart al iets bekend kan zijn van de MTR. Ik begrijp dat de Ipsc nogal van een verslag op 2 A4'tjes houdt en ik zeg dan ook toe dat de commissie voor de verkiezingen 2 A4'tjes krijgt over enige voorlopige gedachten uit de MTR. De staten kunnen daar dan de verkiezingen mee in. Wij hebben het gevoel dat het er goed uitziet. Was dit niet het geval dan zou ik deze toezegging niet hebben durven doen.

Als het om arbeidsmarkt en scholing gaat, zitten wij niet achterover, wij denken heel constructief over iets buiten de grenzen. De Bestuurscommissie heeft een aanvraag van een opleiding voor leidsters van peuterspeelzalen gehonoreerd, iets wat officieel niet mag, maar daar is een pilot van gemaakt en wij hebben gezegd dat er maar mee moet worden begonnen en dat het project wellicht onder de criteria kan vallen als het wat breder wordt gemaakt. Iets dergelijks hebben wij ook in de richting van de zorg gezegd. Maar het gaat erom dat zo gauw een opleiding op de persoon is gericht, die onder het ESF valt en niet onder het Kompas. En zolang het Nederlandse beleid niet verandert, blijft dat zo. En dan is het lastig om de infrastructuur die daar omheen hangt wel onder de criteria van het Kompas te laten vallen. Het gaat om criteria van Brussel en van het Ministerie van EZ. Het is niet onze wens het zo te doen, maar het is een gegeven en het lijkt mij politiek wijs om daarbij aan te sluiten.

Er is inmiddels binnen de arbeidsmarkt van alles: er is een RPA, een CWI en een CWI-Noord. Het is een heel circuit en wij hebben ons daarin begeven, maar wij zijn inmiddels ook al tot de conclusie gekomen dat wij er in het voorjaar met genoeg zullen uitstappen om het verder aan het circuit zelf over te laten. Wij zullen vooral ook niet vergeten de werkgevers- en werknemersorganisaties daarop te wijzen.

De heer Kuipers vraagt of de LPR wel hieruit betaald moet worden. Het gaat wel om directe stimulering van de werkgelegenheid en omdat er in financiële zin voldoende mogelijkheden zijn, hebben wij ervoor gekozen, de LPR wel hieruit te betalen. Het heeft ook alle relatie met arbeidsmarkt.

Met betrekking tot de ethyleenleiding is alleen opgeschreven wat er altijd al heeft bestaan. Als wij iets anders formuleren, is het weg, want wij hebben alleen de uitspraak dat het in ICES II wellicht een mogelijkheid is, mits tweederde deel uit de markt komt. Wij laten de passage staan tot er een project komt, waarvan wij dan misschien moeten concluderen dat het niet helemaal past, maar dat er wel een marktpartij bij betrokken is. Op dat moment kunnen wij de discussie aangaan of wij die lijn niet moeten verlaten voor iets anders, bijvoorbeeld voor iets meer ten gunste van het bedrijfsleven in Delfzijl, wat dan van alles mag zijn. Dat is het standpunt van het DB, maar wij handhaven deze passage, omdat wij, zolang die woorden er staan, de kans hebben er iets mee te doen. Gaan wij vragen om iets anders dan is het antwoord nee, want er ligt niet ergens geld op de plank. Het bijzondere van ICES is namelijk dat het geen concreet geld is.

Niemand bij het SNN, de provincie of zelfs Emmen kan duiden waarom de SEAN Emmen in haar brief heeft genoemd en ik heb het dus niet kunnen vragen. Het blijft dus wat raadselachtig.

Staatssecretaris Wijn heeft onlangs per brief laten weten dat het geld van zijn ministerie en van Europa niet in de buurt van het stadion in Heerenveen terecht komt. Hij stelt voor een besluit te nemen dat gaat in de richting van het omliggende terrein. Als er dan toch iets in de buurt van het stadion terechtkomt, dan zoekt hij een oplossing door verschuiving van Fries geld van het ene naar het andere deel, want op zich mag de sport wel gesteund worden, het gaat er alleen om uit welke potjes dat gebeurt. Bovendien schrijft de staatssecretaris dat dit dan vooral in Brussel moet worden gemeld. En ook dat kan gebeuren.

Of het moet? Ook het SNN is voorlopig nog gebonden aan politieke trajecten.

Ik ben blij dat uit de cijfers blijkt dat het kerzonebeleid effectief is en dat wij daarop kunnen blijven inzetten.

De heer Kloosterman noemt in verband met de werkgelegenheid vooral de scholing, maar scholing heeft betrekking op heel Noord-Nederland en op ESF en daarbij maakt het niet uit waar men woont en of die scholing plaatsvindt in de kernzones of in het omliggende gebied.

De heer CALON, gedeputeerde: Mijnheer de voorzitter. De heer Kloosterman noemde de "doorbraak" bij LNV en de heer Kuipers zei dat, gelet op de programma's, de verhouding nu omgekeerd is. Ik weet niet of dat zo is en of dat zo blijft. Maar wat wel waar is, is dat mijn voorspelling van meer dan een jaar geleden dat wij ongelooflijk veel energie zouden moeten steken in dat ministerie – vooral LNV en SZW denken nog niet vanuit een loket maar sectoraal - is uitgekomen. Wij hebben die energie geleverd en dat heeft erin geresulteerd dat minister Brinkhorst wel een programmatische aanpak wil nastreven. Daarvoor is het UILNN opgesteld. Het gaat om een proefproject, dat inmiddels loopt en het daarvoor beschikbare geld is ook al weggezet. Afgelopen voorjaar is tweemaal €5 miljoen extra ingezet voor de innovatie en tweemaal €5 miljoen voor de biologische landbouw. Het geld voor de innovatie is er al en het geld voor de biologische landbouw is er nog niet. Hierover hebben wij verleden week nog met mensen van het ministerie gesproken en ons is gebleken dat er op dat departement wat problemen zijn met de begrotingsruimte. Men kan ervan op aan dat wij daar bovenop zitten en dat wij de minister en zijn rechtsopvolger houden aan de afspraken die gemaakt zijn. Die afspraken zijn gemaakt en dus moet het gewoon gebeuren.

Gaat het bij verschuivingen tussen maatregelen om nadenkprojecten of om concrete projecten?

Collega Weggemans heeft al aangegeven dat wij nu nog niet aan verschuivingen doen, maar dat die er wel zitten aan te komen. Wij hebben ook afgesproken dat als wij op enig moment een groot project krijgen dat een te zwaar beslag legt op een bepaalde maatregel, wij op dát moment de discussie aangaan over verschuivingen en waar die het beste kunnen plaatsvinden. Wij hebben wel enige zekerheid dat dergelijk grote projecten er aan komen. Er zijn er in ieder geval twee waarvan wij met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid verwachten dat er een positief advies wordt gegeven. Het gaat om de Blauwe Stad, welk project uitvoeringsgereed is en naar Brussel is voor een laatste check en het Friese Merenproject. Het DB vindt het heel belangrijk dat die beide projecten doorgaan, want die betekenen een grote structuurversterking voor de gebieden. Als die projecten een te groot

beslag leggen op een bepaald maatregelenpakket dan moeten wij dan maar de discussie voeren over hoe wij gaan verschuiven. Wij willen dit echter niet doen op basis van een generieke evaluatie van drie jaar geleden.

Over het landelijk gebied wil ik in het kader van het komende dualisme, waarin het bestuur actieve informatieplicht heeft, nog wel de volgende informatie kwijt. Een week of drie geleden hebben wij overleg gehad met de nu weer demissionaire minister van LNV Veerman. Wij zijn al enige tijd bezig met een agenda voor het landelijk gebied van Noord-Nederland. Wij willen na alle ellende die wij met LNV hebben gehad en alle sectorale gedoe in de komende kabinetsperiode meer innovatie in en meer stimulansen voor het landelijk gebied. Wij zijn met een externe commissie bezig te bekijken wat wij hieraan nog meer kunnen doen.

Wij hebben de minister, die dus nu weer demissionair is, het voorstel gedaan om Noord-Nederland als pilot te kiezen voor wat in het Strategisch Akkoord staat als "iets voor het landelijk gebied" dat een beetje analoog is aan het ISV voor de steden. Wij hopen dat een volgend kabinet dit zal laten staan, omdat de commissie landelijk gebied er heel actief mee bezig is in de volgende periode hiervoor meer geld te krijgen.

De heer HOLLENGA: Als actief lid van de Ipsc kijk ik ook altijd even in de statenkast naar de agenda voor de Bestuurscommissie Landelijk Gebied. Ik heb gelezen dat die commissie een externe commissie wil inschakelen. Het gaat dan om mensen die over het algemeen van buiten het Noorden zijn. Hoe wil het DB het noordelijk maatschappelijk middenveld bij de invulling van het landelijk gebied betrekken? Wordt het weer iets als met de commissie-Hoekstra die met een verhaal kwam waarop het Noorden moest reageren, of wordt ook het Noorden zelf bij de invulling betrokken?

De heer CALON, gedeputeerde: Het laatste is het geval. De Bestuurscommissie voert structureel overleg met de groene coalitie in Noord-Nederland, waarbij alle organisaties in het landelijk gebied, variërend van boeren tot recreanten en milieubeschermers zijn betrokken. Wij voeren niet alleen ieder halfjaar overleg met die coalitie, wij hebben zelfs aangeboden die coalitie secretariaal te ondersteunen. Tijdens het overleg van verleden week kwam ook het door de heer Hollenga genoemde punt aan de orde. De coalitie wil niet geconfronteerd worden met een plan waarvan zij alleen maar kan zeggen welke onderdelen zij wel of niet goed vindt. Dat leek ons ook niet goed en daarom hebben voorgesteld het concepteindvoorstel eerst aan het maatschappelijk middenveld, dat in dit geval bijna in zijn totaliteit is verzameld in de groene coalitie, voor te leggen alvorens daarmee naar buiten te komen. Wij vinden het namelijk niet alleen belangrijk dat mensen van buiten, die niet direct belangenbehartigers zijn, naar ons voorstel kijken maar wij vinden het ook belangrijk draagvlak te krijgen voor onze voorstellen. Het zal dus niet zo gaan als bij de commissie-Hoekstra toen de consultatie pas achteraf plaatsvond.

De heer WEGGEMANS, gedeputeerde: Voorzitter. Ik moet nog op een drietal opmerkingen reageren. Wij hebben hevig ingezet op het behoud van de ID-banen. In 2000 zijn er nog 100 bij gekomen die in Amsterdam over waren. Noord-Nederland kent op dit gebied geen onderuitputting. Het Kabinet had wel gelijk met zijn opmerking dat er sprake was van onderuitputting, maar het had het bij die mededeling moeten laten. Het gaat allemaal veranderen. Wij proberen onze partners de gemeenten en de arbeidsmarktorganisaties zover te krijgen dat in Noord-Nederland pilots worden ontwikkeld die moeten uitwijzen hoe het ook anders kan. Het gaat dan wel om dezelfde categorie mensen en om dezelfde soort van beroepen, maar dan wellicht met een andere invalshoek en met een andere financiering, zodat wij wel de stap kunnen zetten tot het behoud van die banen. Wij hebben er ook best stimulansen voor over om dit van de grond te krijgen, want alleen maar zeggen dat het moet blijven zoals het is, is niet genoeg.

Met betrekking tot de infrastructuur heeft het landsdelig overleg opgeleverd dat er voorlopig geen geld is. Waar het geld dan is, is niet helemaal duidelijk. Het ICES-geld is ook op.

Op onze vraag waar het geld gebleven is, krijgen wij geen goed antwoord. Minister De Boer heeft helemaal geen geld, maar hij heeft wel € 1 miljard extra voor de lijnen die wat duurder uitpakken, terwijl de projectleiders zeggen dat daarvoor maar € 600 miljoen extra nodig is.

Zo gaan we nog wel een tijdje door met het gesteggel over geld, maar ons is wel duidelijk dat, willen wij snel iets doen, wij moeten zorgen voor planstudies. Vanuit Noord-Nederland is met betrekking tot de Haak om Leeuwarden, het STOV en de A28 aangeboden samen met het Rijk te proberen die planstudies van de grond te tillen. Het kost geld, maar dat moeten wij als regio er dan maar voor over hebben, want op het moment dat er dan geld is, kunnen de plannen worden uitgevoerd.

LOFAR wordt voor een jaar gered. De staten van Drenthe zullen LOFAR voor het jaar 2003 € 2 miljoen lenen en de moederorganisatie zal een lening geven van € 7 miljoen. Zo kan LOFAR een jaar voort totdat over ICES-KIS wordt besloten. Maar de Tweede Kamer heeft inmiddels voor de dekking van allerlei amendement ICES-KIS ook ontdekt. Het blijft daarmee een spannend verhaal, maar Drenthe probeert dit project zonder SNN verder te brengen.

Met betrekking tot het werven van rijksdiensten zijn wij bijzonder actief. Zodra het woord "rijksdiensten" valt, hangen wij aan de telefoon.

De DNA-bank die door de heer Baan is geïntroduceerd, is op de ministeries volledig onbekend en op dit punt hebben wij beleidsmatig dan ook niets kunnen bereiken.

Het gebeurt wel vaker dat vanuit de samenleving allerlei gedachten opkomen en dat de politiek zegt dat iets gedaan moet worden, maar omdat er nog niets is, kunnen wij daar in beleidsmatige zin helemaal niets mee. Maar wij zijn alert en zo gauw de kans zich voordoet, zijn wij er.

TWEEDE TERMIJN

De heer KÖLLER: Mijnheer de voorzitter. Het antwoord van de gedeputeerde Weggemans maakt mij niet vrolijker. Hij gooit de kritiek van de SEAN opzij als een koekje van eigen deeg: de SEAN kritiseert zichzelf. Bij de instelling van de SEAN was ik nogal kritisch, maar toen was het antwoord dat de SEAN een uitermate deskundig orgaan was, dat de Ipsc van adviezen zou voorzien op alles wat het SNN ging voortbrengen. Op die manier heb ik de verhalen gelezen en ik vind het dan een beetje vreemd dat op deze manier kritiek op de SEAN wordt gegeven.

De kwestie van het arbeidsmarktbeleid vond ik ook een beetje te snel afgedaan met de woorden dat het allemaal ESF is en dat het SNN daar dus niets mee kan. Er is een Kompas en daarin wordt van ons gevraagd dat wij creatief zijn. Als het gaat om rijksdiensten, het Friese merenproject, de Blauwe Stad, Meerstad en de Zuiderzeelijn is het bestuur wel bereid naar onorthodoxe oplossingen te zoeken en zijn nek uit te steken om toch te proberen er wat van te maken. Waarom gebeurt dat dan bij het arbeidsmarktbeleid niet en waarom laat het bestuur hier de kop een beetje hangen? Over het laten staan van geld voor de ethyleenleiding wordt gezegd, dat wij het zo moeten laten, om, als er nog eens wat lang komt vliegen toe te happen, want er is immers geen geld, het is slechts een toezegging. Mijn gedachte was toen meteen: het Kompas is dus hetzelfde als een pensioenfonds. Ook daar staat niet voor iedereen een potje geld, maar er is een belofte gedaan dat er geld is. Wij zien nu wat er met die belofte gebeurt. Ik ben dan ook van mening dat het bestuur best wat actiever kan zijn. De gedeputeerde zegt wel dat het Rijk ons dwars zit bij het arbeidsmarktbeleid, maar wij waren er toch zelf bij toen de uitgangspunten en programma's van het Kompas werden vastgesteld? Toen is wel gezegd dat het om een hoop geld ging en dat het moeilijk zou worden dat allemaal weg te zetten, maar toen is toch besloten ervoor te gaan. Ik vind het dan ook te vroeg om na twee jaar al te zeggen dat het allemaal niet lukt, maar dat dit voor het grootste deel de schuld van de anderen is. Wij hebben vaak aangedrongen op werkgelegenheid in de zorg en dat is steeds afgedaan met een verwijzing naar het ESF, maar het wordt tijd dat wij eens een vuist maken.

Dit samenwerkingsverband is toch niet voor niets opgetuigd en er is toch niet voor niets zolang onderhandeld over het Kompas en het geld. Dit Kompas is het waard om ervoor te knokken en wij moeten niet te veel anderen de schuld geven als het allemaal niet zo goed loopt.

De heer KUIPERS: Mijnheer de voorzitter. Uit het antwoord van de heer Weggemans kunnen wij opmaken dat op personen gerichte opleidingen met ESF-gelden moeten worden gefinancierd. De oproep van de heer Köller om een vuist te maken, heeft dan weinig zin.

Ik heb nog geen reactie gekregen op mijn gedachte om hoogwaardige stageplekken te ontwikkelen. Ik weet dat bepaalde bedrijven die wel willen hebben, maar zelf geen tijd, geen geld en geen knowhow hebben om die plaatsen op te zetten. Daarom moet externe hulp worden geboden, want die bedrijven willen wel graag innovatieve projecten willen ontwikkelen. En alleen als dat gebeurt, wordt er ook in het Noorden hoogwaardige werkgelegenheid ontwikkeld. Ik kom zelf uit de HBO-wereld en ik weet hoe het werkt.

Met leerprojecten kan iets worden aangeboden wat een bedrijf alleen niet waar kan maken. Misschien ziet de gedeputeerde hier helemaal niets in, maar dat moet hij dan gewoon zeggen.

Ik stel vast dat er nu nog geen sprake is van verschuivingen, dat er wel over nagedacht wordt en dat die eventueel in 2004 kunnen worden doorgevoerd. De motivering is dan dat een zeer groot project een te zware last legt op een budget dat daarmee helemaal wordt verbruikt. Die motivering onderschrijf ik.

Mevrouw VAN ZANDBERGEN: Mijnheer de voorzitter. De heer Calon is even ingegaan op de situatie met LNV, maar wij hebben dezer dagen vernomen dat het financiële debacle bij dat ministerie nog groter is dan waar wij van uit gingen. Ik denk dat daarom dat de toekomst niet rooskleurig is en dat wij niet het bedrag krijgen dat was afgesproken. Wat is de mening van de heer Calon hierover?

Ik heb van de heer Weggemans geen antwoord gekregen op mijn opmerking over de een-loket-functie. Zou het niet aardig zijn om in de onderhandelingen met het nieuwe Kabinet te zeggen dat in 1998 een afspraak is gemaakt voor de periode 2000-2006 en daaraan volgend een traject van 2007 tot 2010 en zou het niet veel handiger zijn wanneer wij ons straks maar bij een loket hoefden vervoegen dat het allemaal coördineert, omdat het Rijk dan ook zou doen wat het al jaren de gemeenten en de provincies voorhoudt en de burger zou kunnen zien hoe goed er naar hem wordt geluisterd? Deze gedachte moet toch een aardige ondersteuning voor de heer Weggemans zijn.

De heer WEGGEMANS: Maar op wie moeten wij het dan richten?

Mevrouw VAN ZANDBERGEN: Het Rijk moet de coördinatie doen, want wij ervaren nu al een jaar of drie, vier dat wij door de verschillende ministeries van het kastje naar de muur worden gestuurd. In de praktijk blijkt dat maar een ministerie zich keurig houdt aan de afspraken die in 1998 zijn gemaakt. Met betrekking tot de opmerking van de SEAN over Emmen moet de gedeputeerde mij het antwoord schuldig blijven. De SEAN schrijft op de laatste bladzijde van haar advies dat de zakelijke dienstverlening niet altijd de stuwende sector is. "De sector zakelijke dienstverlening in de regio Emmen is zeker niet stuwend te noemen maar met name voorwaardescheppend..." Wat let het bestuur om met het gemeentebestuur van Emmen, c.q. de provincie om de tafel te gaan zitten? Dat moet voor de gedeputeerde toch heel gemakkelijk zijn.

De heer WEGGEMANS: Ik heb alleen gezegd dat Emmen en de provincie Drenthe deze zin niet kunnen duiden en dat de SEAN die daarom is gevraagd, het ook allemaal niet zo goed meer weet. Wat in het SEAN-advies staat is dus niet goed.

Mevrouw ZANDBERGEN: Hierover verder spreken is dus trekken aan een dood paard.

Over de Veenkoloniën hebben de gedeputeerden niets gezegd. Gaat dat nu op een zacht pitje of afgeslankt verder, of is dat plan nu helemaal onder de tafel verdwenen?

De Groningse leden van onze fractie zijn zeer benieuwd hoe een en ander verder gaat.

Moet ik uit de opmerkingen van staatssecretaris Wijn over Sportstad Heerenveen opmaken dat er een notificatie wordt gedaan in Brussel, hetgeen inhoudt dat geld van het SNN of van de provincie niet eerder mag worden uitbetaald dan na afhandeling van die notificatie?

De heer VAN DER PLOEG: Mijnheer de voorzitter. Met betrekking tot het spreidingbeleid is de strategie dat op signalen wordt gereageerd. Dat vinden wij toch wel wat te laconiek.

Er gebeuren regelmatig dingen in overheidsland die om een reactie vragen en waar continu bovenop gezeten moet worden. Wij hebben zelf ook iemand in Den Haag zitten die daarop kan letten en wij willen toch wel voor een meer serieuze aanpak pleiten. Als er dan een idee is, kan er actief mee aan het werk worden gedaan, kan worden gelobbyd en kan worden onderzocht. Dat gebeurt ook met projecten in andere sectoren.

Met betrekking tot Sportstad Heerenveen moet over de positie van GroenLinks geen misverstand bestaan, maar ik vond het wel interessant de heer Weggemans te horen zeggen: "Wij lopen wel eens tegen de politieke besluitvorming aan." Ik neem aan dat het dan gaat om het AB en dat dit betekent dat Groningen en Drenthe zeggen dat als Fryslân dit weet te trekken, zij weten wat zij op een later moment kunnen terug verlangen. Zo heb ik het althans geïnterpreteerd en ik heb het zo niet vaak in een publieke vergadering horen zeggen.

De heer WEGGEMANS, gedeputeerde: Dit is een ondeugende opmerking. Bij politiek gaat het om de staatssecretaris, de provincie Fryslân, het gemeentebestuur van Heerenveen en individuele kamerleden, maar de link die de heer Van der Ploeg nu legt, is niet juist.

De heer VAN DER PLOEG: Ik spreek de heer Weggemans erop aan dat het AB van het SNN kompasgeld ter beschikking stelt aan een project. Het gaat dus om politieke besluitvorming binnen het AB.

De heer WEGGEMANS, gedeputeerde: Ik gaf een reactie op de opmerking waarom sommige dingen wat minder met een maatregelachtige support gebeuren. Mijn antwoord daarop was dat dit soms gebeurt omdat er sprake is van politieke processen. Dat is het enige wat ik heb bedoeld. Dit plan past niet naadloos, dat mag de Ipsc best weten.

De heer VAN DER PLOEG: Goed, wij hebben allemaal ons eigen idee hierbij en ik heb het mijne verwoord.

Met betrekking tot het arbeidsmarktbeleid zouden de provincies en het SNN een activerende rol moeten hebben en katten naar partners lijkt ons niet de geëigende weg, want wij hebben de werkgevers, de werknemers en de O&O-fondsen hartstikke nodig.

De heer Weggemans beloofde 2 A4'tjes voorafgaande aan de MTR, maar wat ons betreft mogen het er ook wel 3 zijn.

De heer KLOOSTERMAN: Mijnheer de voorzitter. Ik dank de heren Weggemans en Calon voor hun antwoord.

Je zou soms willen dat de Ipsc de hele pot met geld ter beschikking had want dan zouden wij het geld naar eigen wens kunnen verdelen.

Ik wil toch nog even terugkomen op de scholing. De gedeputeerde zegt dat er hier en daar al wat gebeurt en dat soms partijen moeten worden gedwongen. De heer Kuipers sprak over de mogelijkheden voor hoger opgeleiden. De gedeputeerde zegt dat er binnenkort een werkconferentie komt. Is het mogelijk op die conferentie aandacht te vragen voor onze hoog opgeleiden? Het zou toch niet zo moeten zijn dat het grootste deel van onze hoog opgeleiden wegtrekt naar de randstad of nog verder? Het is ook een taak van het SNN om te bewerkstelligen dat er werkgelegenheid komt voor hoog opgeleide mensen, want alleen dan krijgt het Noorden meer body.

De heer WEGGEMANS, gedeputeerde: Voorzitter. De heer Van Klaveren zal enkele opmerkingen maken over Sportstad Heerenveen.

Met betrekking tot ESF en arbeidsmarkt moeten de heren Köller en Van der Ploeg in de gaten hebben dat toen het Kompas begon, het altijd ging om ESF. Wij hadden in doelstelling 2 altijd een deel ESF en pas in 2000, dus na de totstandkoming van het Kompas, is dat veranderd. Toen is er een Nederlands beleid gekomen. Wij doen met het ESF drie dingen. Op de onderwijskant kan elke hogeschool inspelen, wij hebben samen met gemeenten, dus niet van ons, want dat mag en dat kan niet, een zeer groot aantal projecten aan de minister Vermeend voorgelegd en het grootste deel daarvan is gehonoreerd. De scholing, dus de O&O-fondsen mogen niet van het SNN zijn. Al onze inspanningen leveren niet meer op dan een werkconferentie, maar het blijven O&O-fondsen en dat zijn de werkgevers en de werknemers. Ik vind niet dat wij die in bescherming moeten nemen. De heer Van der Ploeg zegt wel dat wij ze nodig hebben, maar, dank je de koekoek, dat wisten wij ook al. Het is natuurlijk onzin je ergens verantwoordelijk voor te verklaren waarvoor je het onmogelijk kunt zijn. Als er steeds nul staat, ook in de MTR en wanneer dan gezegd wordt dat wij daarmee rustig moeten voortgaan dan is mijn reactie dat het DB SNN een totaal andere insteek heeft. Wij wensen er niet op afgerekend te worden en wij wensen er ook geen maatregelen meer voor te hebben. Dat is heel simpel, heel helder en heel duidelijk. En daar gaat het om in de politiek, zo begrijp ik de laatste tijd. Laten wij daarom niet doen alsof er iets zieligs aan is.

Er is niets zieligs aan, het is een harde markt, het is een overtrokken markt van overleg.

De regionale platforms staan niet toe dat het SNN iets doet, zij doen het zelf. Als die platforms het zelf willen doen, dan doen zij het zelf ook maar en dan doen wij het dus niet. Op een gegeven moment moeten wij dan maar zeggen hoe de wereld er echt uit ziet en omdat de pers weg is, kan ik dit nu rustig zo zeggen. Maar de staten moeten in hun oren knopen dat het allemaal veel ernstiger is dan ik nu kan zeggen en ik vind het fout dat dan gezegd wordt het toch wel iets is wat wij erbij moeten houden. Wij zien de werkgevers en de werknemers elke week, maar nu is de lijn: u bent er en u hebt de kans.

De heer VAN DER PLOEG: Het is allemaal veel ernstiger begrijp ik, maar in het Jaarprogramma staat het BOA met een heel concrete maatregel als provinciaal initiatief om met de O&O-fondsen en alle RPA's projecten te ontwikkelen. In het werkveld is men hier ook mee bezig, maar de heer Weggemans ondermijnt dit nu allemaal.

De heer WEGGEMANS, gedeputeerde: Het BOA is een gewoon noordelijk intermediair dat inmiddels voor Groningen, Fryslân en Drenthe werkt en dat zal zorgen voor projecten.

De heer VAN DER PLOEG: Dus de heer Weggemans staat nog steeds voor een activerend arbeidsmarktbeleid?

De heer WEGGEMANS, gedeputeerde: Zeker, maar niet op de manier van de maatregelen. Wij blijven activeren en wij doen niet anders. Wij zijn ook boos op de RPA's dat we niets meer mogen, maar het gaat erom dat veel leden van de Ipsc van mening zijn dat wij nog veel moeten nadenken en dat wij, als wij op een gegeven moment zijn uitgedacht, dan alleen nog wijzen op de mogelijkheden die er zijn. En ik wijs erop dat er talloze mogelijkheden zijn, ook richting het hoger onderwijs. Het voorbeeld dat de heer Kuipers noemt, kan een project zijn en kan ook als zodanig worden ingediend, alleen het SNN doet het niet. Het SNN heeft geen projectopzetters onderwijs. Met technomatch hebben wij onze nek uitgestoken en de sector, dus de scholen zelf, heeft dat project laten mislukken. Als er een project is dat pas in onze Kompasmaatregelen, honoreren wij dat meteen. De kwestie van de hoger opgeleiden zullen wij bij de O&O-fondsen aanzwengelen. Er zijn als het om het hoger onderwijs gaat al veel SNN-projecten en er gaat ook bijzonder veel geld in om.

De heer CALON, gedeputeerde: Voorzitter. Ik was toch enigszins verbaasd door de reactie van mevrouw Van Zandbergen. Zij sloot haar eerste termijn af met de vraag of het contract dat loopt tot 2006 uitgevoerd zal worden.

Ik zeg vervolgens dat er al tweemaal €5 miljoen binnen is en dat wij een afspraak hebben over die andere tweemaal €5 miljoen voor de biologische landbouw en dan zegt mevrouw Van Zandbergen dat zij weet dat er op LNV problemen zijn en dat dit geld er dus wel niet zal komen. Dát vind ik vreemd. Wij hebben met het Kabinet een afspraak gemaakt over die centen en dan is het in Nederland zo dat die afspraak wordt nagekomen. In die veronderstelling ben ik en daar gaan wij ook voor.

Mevrouw VAN ZANDBERGEN: Met dat antwoord ben ik zeer tevreden.

De heer CALON: Dank u wel.

Door een stuurgroep waarin beide provincies en heel veel gemeenten en waterschappen zitting hadden is een Agenda voor de Veenkoloniën opgesteld en die agenda is overgenomen door het DB SNN. Het was overigens de vorige minister van LNV, namelijk de heer Brinkhorst, die problemen voorzag en zei dat er wat moest gebeuren. Daarom is de commissie-Hoekstra ingesteld. Nu schijnt er wat weinig geld te zijn. Ik kan melden dat inmiddels zowel door het college van Groningen als dat van Drenthe is besloten in te stemmen met geld voor een projectbureau en het voorstel in de inliggende gemeenten is om dit ook te doen. De Agenda voor de Veenkoloniën bestaat uit tien projecten en de partijen die daaraan trekken, gaan daar vol voor, niet alleen in het gebied maar ook in de lobby in Den Haag. En iedereen die kranten leest, weet dat er Kamerleden zijn die zich van die lobby iets aantrekken. Zij zijn boos dat er geen geld is. Daarmee is het geld nog niet direct op het kleed, maar wij lopen absoluut niet weg achter de doelstellingen die wij voor de Veenkoloniën hebben geformuleerd. Ik heb geleerd dat de wedstrijd pas afgelopen is als de scheidsrechter voor de laatste maal fluit en op dit moment is er nog niet gefloten en daarom gaan wij rustig door.

De heer VAN KLAVEREN, gedeputeerde: Mijnheer de voorzitter. Met betrekking tot Sportstad Heerenveen spelen twee vragen. De eerste is of het nodig is een zogenaamde notificatieprocedure te volgen. Daarover hebben wij overleg in Brussel met de handelsraad en overigens liep dat gesprek al voor de publicatie van de heer Remkes in de richting van gemeenten met een professionele voetbalclub en ook al ver voor een statenfractie meende daarover vragen te moeten stellen. Wij wachten het antwoord van de permanente vertegenwoordiger af. Hij zal voor ons een aantal DG's langs gaan en hij zal ambtelijk afchecken of zo'n notificatieprocedure nodig is.

De tweede vraag heeft betrekking op het verschil in interpretatie van de kompasmaatregelen door de vorige staatssecretaris en de thans demissionaire staatssecretaris. Wij hebben gisteren een brief van de staatssecretaris ontvangen waarin hij aangeeft dat er wat hem betreft mogelijkheden zijn. Die mogelijkheden zijn toch weer iets anders dan die welke de vorige staatssecretaris aangaf en daarover vindt zo mogelijk nog deze week overleg plaats met ambtenaren van het Ministerie van EZ in Noord-Nederland. Daarna zal het DB een definitief besluit moeten nemen over toekenning van kompasmiddelen aan het project Sportstad Heerenveen.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat het jaarprogramma voldoende is besproken.